

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mgr. Anna Vlčeková

Pracovné listy k predmetu „ Praktikum z biológie pre 8 ročník,,

Tretia časť

2014

Vydavateľ:	Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ:	Mgr. Anna Vlčeková
Kontakt na autora UZ:	Základná škola, Kluknava 43, wlcekova@gmail.com
Názov:	Pracovné listy k predmetu „Praktikum z biológie pre 8. ročník,, Tretia časť 2014
Rok vytvorenia:	2014
Oponentský posudok vypracoval:	Mgr. Marcel Hudák
ISBN 978-80-565-0985-2	

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.
Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

- 1. Spoznávanie okolia: Vodstvo na Slovensku- pracovný list**
- 2. Spoznávanie okolia: Rieky v Košickom kraji- pracovný list**
- 3. Spoznávanie okolia: Rieky osemsmierovky a tajničky- pracovný list**
- 4. Spoznávanie okolia: Rieky- Dar života- pracovný list**
- 5. Spoznávanie okolia: Košice – praktická aktivita**
- 6. Spoznávanie okolia: Východoslovenská nížina – praktická aktivita**
- 7. Spoznávanie okolia: Hornádska a Popradská kotlina – praktická aktivita**
- 8. Spoznávanie okolia: Karpaty – praktická aktivita**
- 9. Spoznávanie okolia: Košická a Rožňavská kotlina – praktická aktivita**
- 10. Moja obec – tvorba projektu**

1.SPOZNÁVANIE OKOLIA:VODSTVO NA SLOVENSKU

Pracovný list

1.Pozorne si prečítaj text a vyznač dôležité slová.

RIEKY

- Vysoké pohoria Karpát spôsobujú, že väčšina našich riek na našom území len pramení a rýchlo odteká. Z väčších riek k nám priteká Dunaj, Morava na Z a Tisa na V.
  - Rieky odtekajú do dvoch morí a to do **Čierneho a Baltského mora**.
  - Do Baltského mora z nášho územia odtekajú len 4% riek. Sú nimi **Dunajec a Poprad** na S SR, ktoré sa vlievajú do Visly.
  - Úmorie Čierneho mora je na našom území rozdelené dvomi rozvodiami na tri hlavné povodia
    - povodie **Moravy**,
    - povodie **Dunaja, Váhu, Nitry, Hronu a Ipľa**
    - povodie **Tisy**
1. **Morava** – tvorí hranicu SR s ČR a Rakúskom, vlievajú sa do nej Myjava a Rudava, pri Devíne sa vlieva do Dunaja.
  2. **Váh** – naša najdlhšia rieka (402,5 km), má dve zdrojnice Biely Váh (pramení pod Kriváňom) a Čierny Váh (pramení pod Kráľovou Hoľou), priberá rieku Orava, Turiec a Kysuca, Nitru so Žitavou a Malý Dunaj a vlieva sa do Dunaja.
  3. **Hron** – pramení pod Kráľovou hoľou, jeho dolina je hospodárskou osou stredného SR.
  4. **Ipeľ** – tečie so Slovenského Rudohorie, tvorí hranicu s Maďarskom, vlieva sa do Dunaja.
  5. **Bodrog** – odvodňuje najvýchodnejšiu časť SR, vzniká spojením **Ondavy, Latorice**, spolu s **Hornádom a Slanou** sa vlievajú v Maďarsku do Tisy.

Väčšina riek má najvyšší stav vody na jar (marec, apríl) keď sa topí sneh. Dunaj má najviac vody v júni a júli keď sa topí sneh a ľadovce v Alpách.

JAZERÁ

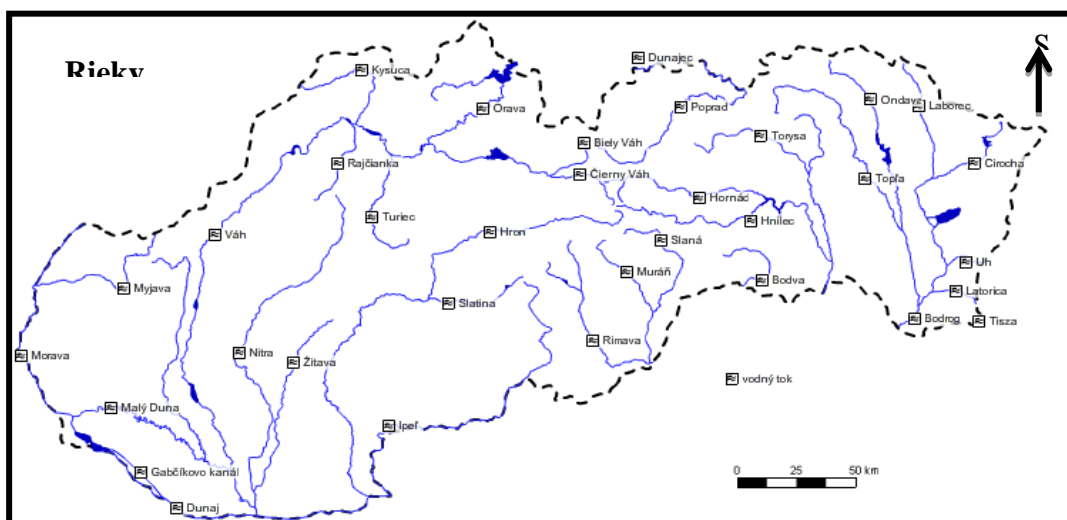
- **Jazerá** – sú vodné nádrže, ktoré vznikli činnosťou prírody. Sú to zníženiny na zemskom povrchu, ktoré sú vyplnené vodou. Najviac našich jazier vzniklo činnosťou ľadovcov v Tatrách, kde sa nazývajú plesá (175).

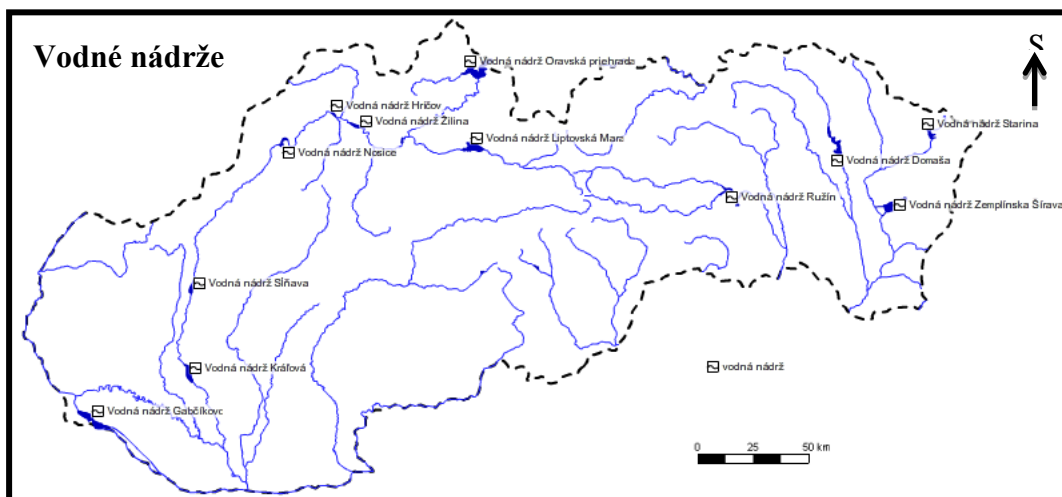
- **Plesá: Hincovo pleso** – najväčšie a najhlbšie, **Štrbské pleso, Popradské pleso, Skalnaté pleso, a i.**
- **Vodné nádrže** – vznikajú ľudskou činnosťou
- **Tajchy** – slúžili k banskej činnosti, nachádzajú sa v okolí Banskej Štiavnice – napr. Počúvadlo, Richňava, Klinger,...
- **Priehradné vodné nádrže** – vybudované na riekach
- Priehrady – **Liptovská Mara, Nosice, Sĺňava, Kráľová (Váh), Oravská priehrada** (Orava), **Zemplínska Šírava** (Laborec), **Ružín** (Hornád), **Domaša** (Ondava), **Cirocha** (Starina), **Gabčíkovo** (Dunaj),...

PODZEMNÁ VODA – zdroj pitnej vody

- Všetka voda nachádzajúca sa pod povrchom zeme. Najlepšie sa podzemná voda udržuje v sypkých a priepustných horninách, teda v nížinách. Najväčšie zásoby podzemných vôd sa nachádzajú v oblasti Žitného ostrova pri Dunaji.
1. **Krasová voda** – podzemná voda, ktorá sa na povrch dostáva ako vyvierajúca, zásoby sú oveľa menšie.
  2. **Minerálne pramene** – podzemné vody obohatené o minerálne látky, konzumujú sa ako nápoje (Slatina, Santovka, Fatra, Salvator,...., celkovo okolo 1470 min. vôd)
  3. **Termálne pramene** – zahrievané podzemné vody, podmienili vznik kúpeľov (Piešťany, Trenčianske Teplice, Dudince, Kováčová, Číž, Bardejov,...., liečia rôzne ochorenia).

Väčšina našich riek je **znečistená**, a to hlavne na ich dolných tokoch. Ich znečistenie spôsobuje potravinárska a chemická výroba (cukrovary, mliekarne, Slovnaft BA, Duslo Šaľa).

2. Spoznávanie okolia: Rieky v Košickom kraji

Pracovný list

1. Vo vetách sa skryli názvy riek pretekajúcich cez Košický kraj. Nájdi ich.

- Víťaz je ten, kto rysa chytí. ....
- Choď nahor, nádherný je tam výhľad! .....
- Pod' nám pomôcť, lebo dvaja to nezvládneme! .....
- Urob z z vajíčok a masla nátierku! .....
- Na zábave bodro gajdovali na gajdách. ....
- Odpad triedila, bo recyklovaním sa ochraňuje príroda. ....
- Stop, ľahko sa môžeš poraniť! .....

2. Vylúšti rébusové príklady. Keď ich vylúštiš, dostaneš názvy ďalších riek Košického kraja.

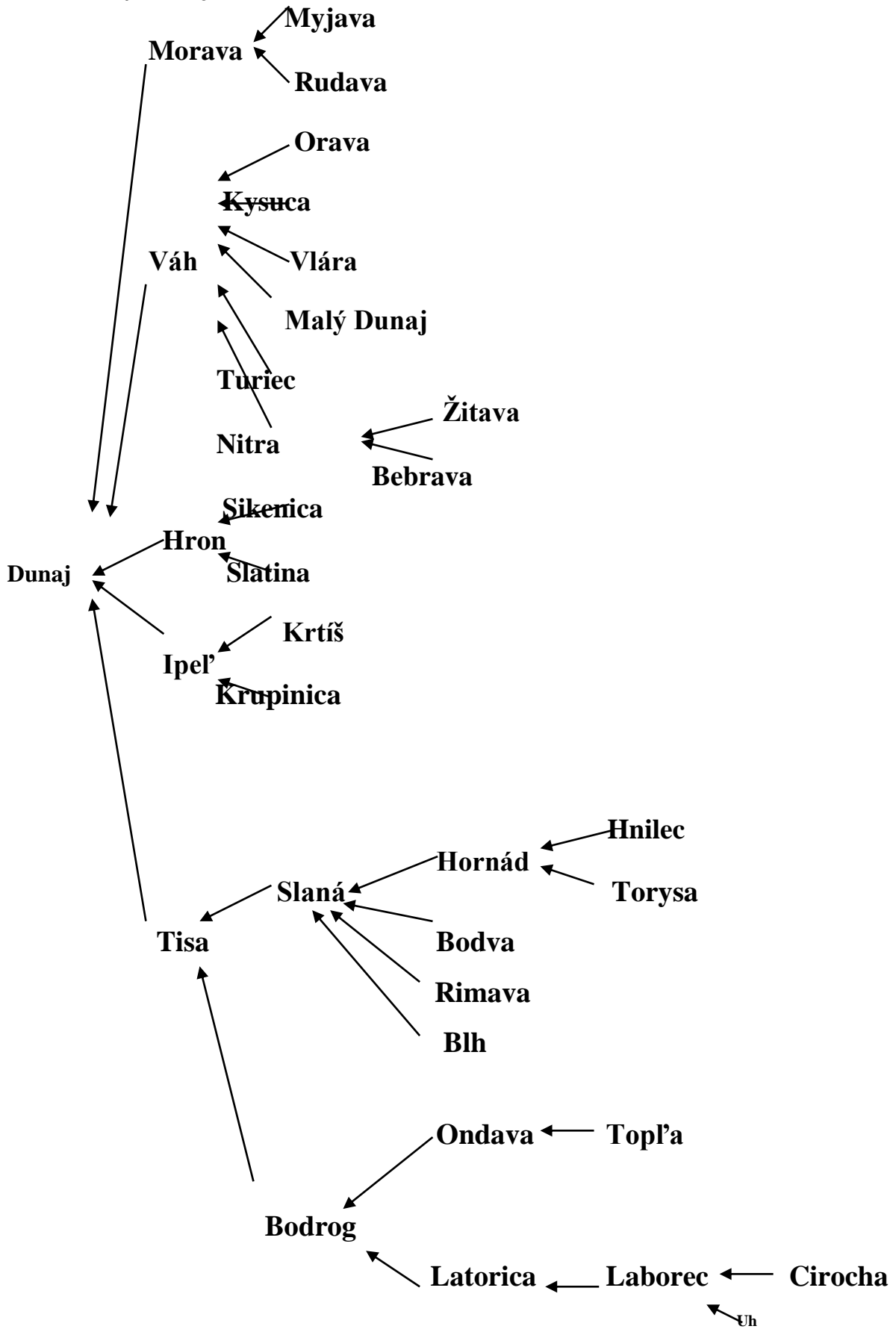
(ZLATO – Z) + (KUKURICA – KUKU) = ...

(VECI – VE) + (TROCHU – T) = ...

JUH – J = ...

ON + (VODA – VO) + (KÁVA – KA) = ...

Ako sa rieky vlievajú na Slovensku

SKRÝVAČKY - RIEKY

Pracovný list

Tu máme skryté mestá, rieky, ...vo vetách. Nesmieme však hlásky prehodiť, ako to bolo v prešmyčkách.

Komár nováka otravoval.

Na koši celý deň bola lopta.

Plno slov naftu zo zeme nevytiahne.

Môj brat i slava zjedli brava.

Pre tento nit radost' je žiť.

Po pradedovi máme nábytok.

Môj otec žil i na mori.

Zrob rez nožom.

Náš Michal ovce pásol tri roky.

Ujo Kolár ovocie nemá rád.

Lopúchova baba má jablká rada.

Snívam o drahokamoch.

Janko kope zinok.

Nájdu najlepší pôjd.

Naša ľaliová záhradka.

Na nose red'kovku nesie.

V rose nehcú tancovať bosé.

Nadchlo ho vecné učenie.

Lev i celá hriva, hlavu mu pokrýva.

Voňala nová kytička.

Jana zhodila vankúš.

Motýle v očarení lietajú pri zemi.

Ružom ber okrasu na fotku do pasu.

Na byt čaká veľká masa.

Aj štúr o vode sníva.

Mačka krivá ňufák skrýva.

Patrí bečanie do školy?

Vravec kov neľúbi, radšej sa zaľúbi.

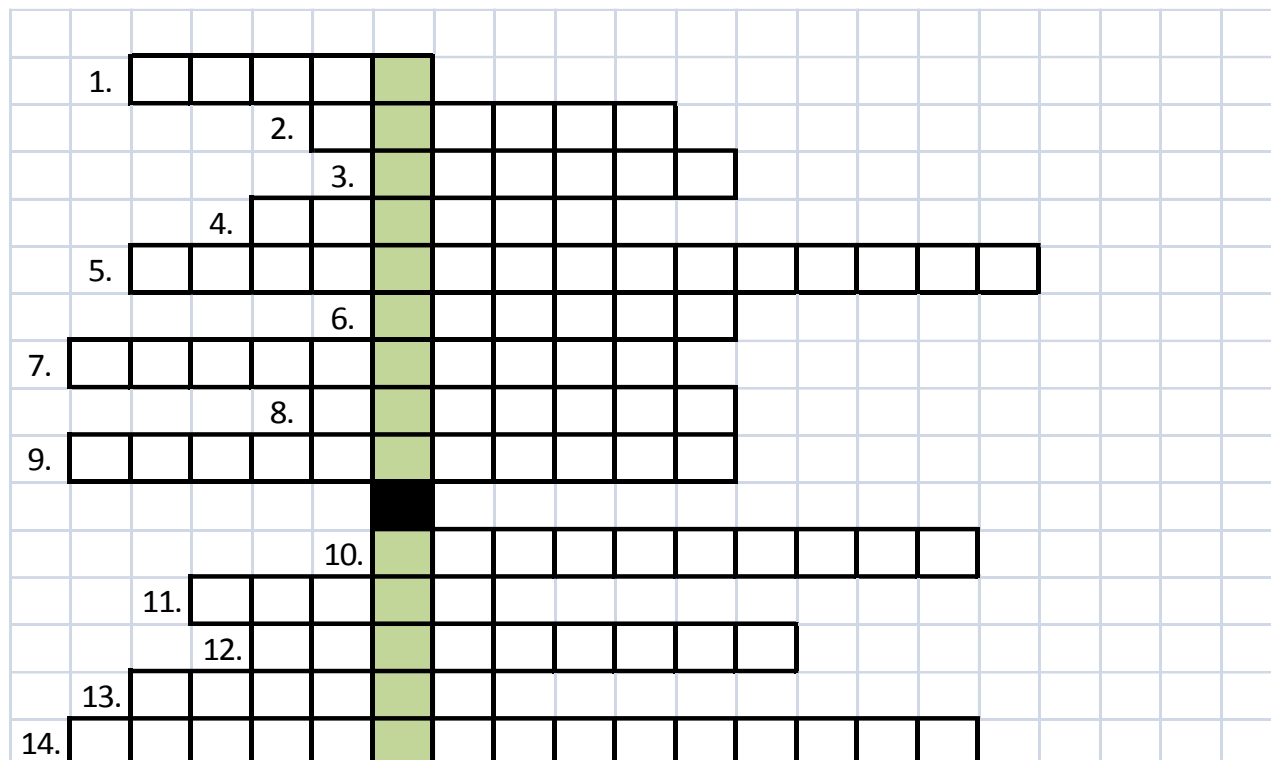
Ujo holič spáva nanič.

Hurban ovoňal malý turban.

Ľubo chňapol, potom spadol.
Pán Ľubo rečnil veľmi slabo.
Bol učenec tento svätec?
Omar Tinke studňu nekopal.
Ujov med z evinej skrine zjedz.
My, ja, vaša maja.
Páni traja dievča chránia.
Partizán s kelňou nebojoval.
Janko Plieš, ovce zješ?
Pásli a čakali na príchod jari.
Strop kováč nespraví.
Postup a vaša výhra je skvelý vzostup.
Od svitu do mrku.
Maša capla maca.
Naša hydina ľahko sa spracúva.
Mater chová svojho syna.
Motor na ľanový olej nepôjde.
Uver národným hrdinom.
Na východ nám pošli zámok.
Po zvolení Janko sa nežení.
Zalep ruské knihy.
Rusov celý deň chráni teplá poživeň.
Mašu rany ešte stále bolia.
Nevyhne sa, aby nespadol.
Zo želiez ovce majú odtlačky.
Za los vinia iných.
Lesný medveď ovoniava maliny.
Nová halena očarila Ivana.
Boh roní slzy.
Pod to rysa nenaženieš.

3.SPOZNÁVANIE OKOLIA: TAJNIČKA – RIEKY NA SLOVENSKU

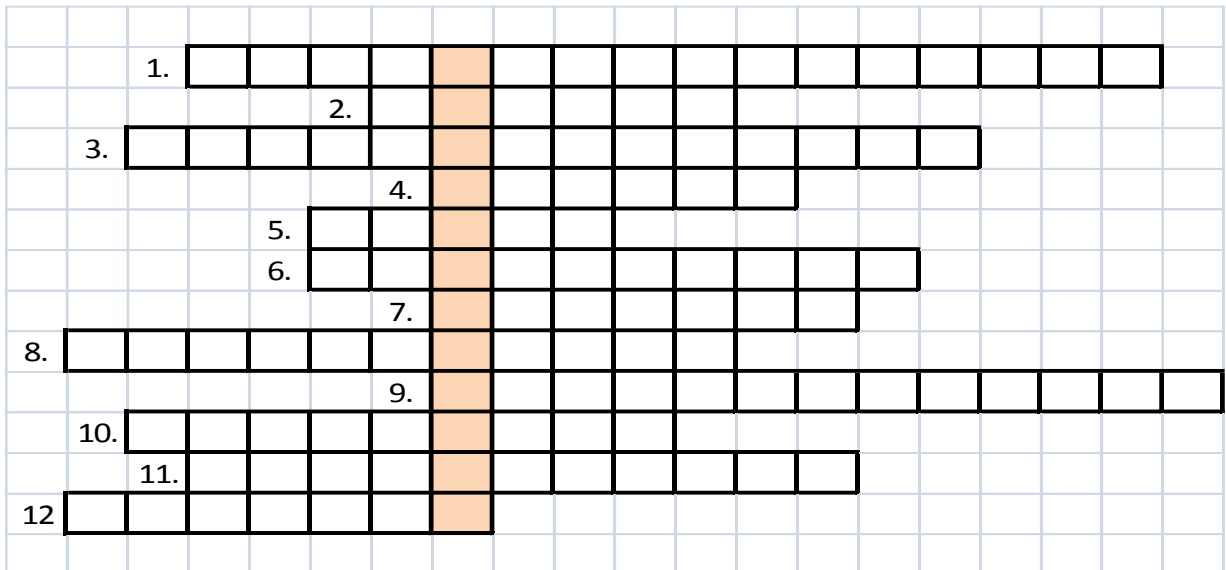

1. skr. Tatranského národného parku
2. Mesto na východe Slovenska
3. Susedný štát Slovenska
4. Hraničná rieka s ČR
5. Najvyšší vrch SR
6. Vodná nádrž
7. Hlavné mesto SR
8. Mesto v trnavskom kraji
9. Slovenské pohorie
10. Najväčšia nížina SR
11. Podnebná oblasť
12. Miesto v SR, ktoré je aj zemepisným stredom Európy sú .....bane
13. Rieka, ktorá sa vlieva do Hornádu
14. Rozlohou najväčší Slovenský kraj

Správne odpovede:

- 1.TANAP, 2.Košice, 3.Poľsko, 4.Morava, 5.Gerlachovský štít, 6.Domaša,
- 7.Bratislava, 8.Skalica, 9.Vysoké Tatry, 10.Podunajská nížina, 11.teplá,
- 12.Kremnické, 13.Torysa, 14.Banskobystrický

TAJNIČKA – RIEKY NA VÝCHODNOM SLOVENSKU

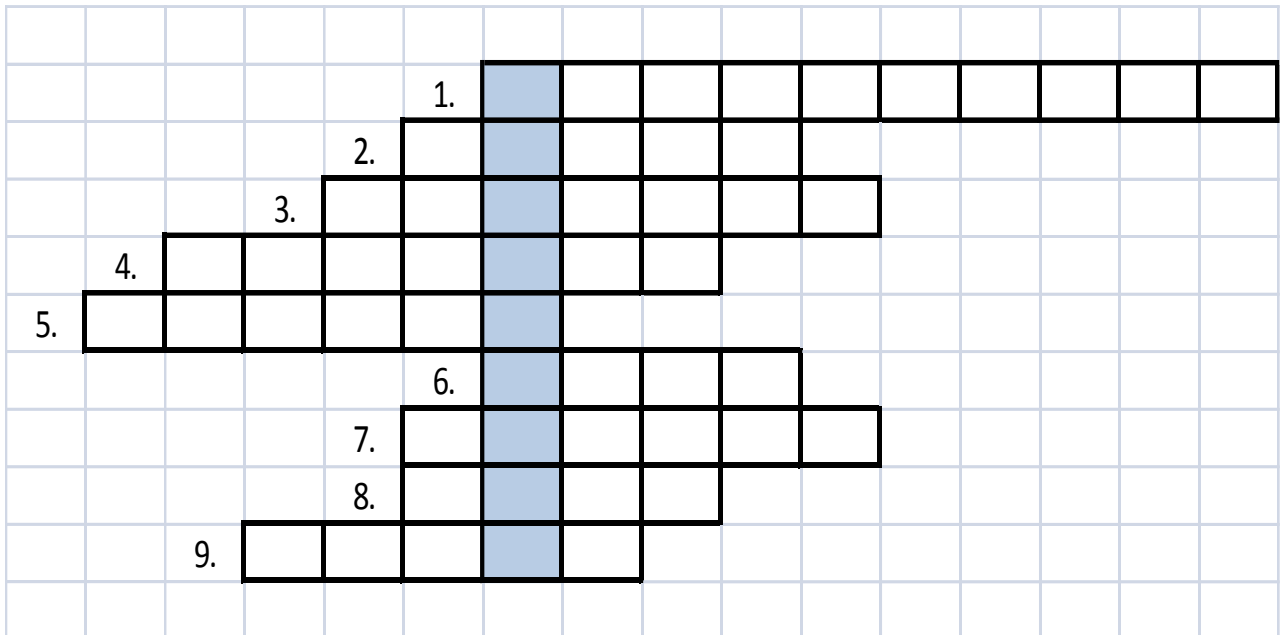

1. Najväčšia vodná nádrž na východnom Slovensku
2. Živočích listnatých lesov
3. Najmenšia nížina SR
4. Najstaršie mesto SR
5. Váh je prítok rieky .....
6. Hlavné mesto SR
7. Najmenšie krajské mesto SR
8. Vrchy pri Prešove
9. Vodná nádrž pri Liptovskom Mikuláši
10. Metropola východného Slovenska
11. Najväčší hrad SR
12. Mladé pohorie, ktoré vzniklo vrásnením na konci druhohôr a v treťohorách

Správne odpovede:

- 1.Zemplínska šírava, 2.diviak, 3.Záhorská nížina, 4.Trnava, 5.Dunaj, 6.Bratislava,
- 7.Trenčín, 8.Slanské vrchy, 9.Liptovská Mara, 10.Košice, 11.Spišský hrad, 12.Karpaty

T A J N I Č K Y - S L O V E N S K O

1. Hlavné mesto SR
2. Dopln: PANÓNSKA .....
3. Dopln názov vegetačného stupeňa, v ktorom rastú duby? (Stupeň ..... lesov)
4. Pôdny typ v častiach pohorí
5. Rozrušovanie a odstraňovanie časti zemského povrchu pôsobením vonkajších činiteľov
6. Aká rieka pramení pod Kráľovou Hoľou?
7. Inak povedané nížiny
8. Chránené zviera žijúce v oblasti stepného živočíšstva
9. Najväčšia rieka SR

Správne odpovede:

- 1.Bratislava, 2.panva,3.dubových, 4.rendzina, 5.erózia, 6.Hron, 7.Roviny, 8.Drop, 9.Dunaj

4.Spoznávanie okolia:

Rieky- dar života

Pracovný list

Rieky- sú väčšie vodné toky, ktoré tečú v jednom smere. Na Slovensko medzi najznámejšie rieky patria:

Dunaj- je to naša najdlhšia rieka. Tečie na západe Slovenska, cez naše hlavné mesto- Bratislavu.

Váh - je najdlhšia rieka na Slovensku. Tvoria ju dve rieky a to Čierny Váh a Biely Váh. Na Váhu je postavených veľa vodných nádrží. Najznámejšia je Liptovská Mara.

Hron - je druhá najdlhšia rieka na Slovensku. V minulosti na nej splavovali drevo na pltiach.

Ondava- je rieka na vých. Slovensku. Na jej brehoch žije množstvo vzácnych druhov vtákov.

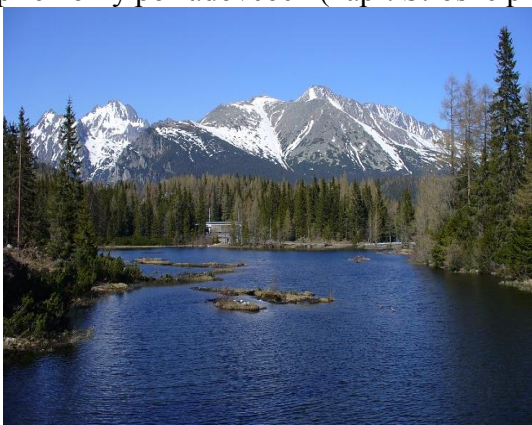
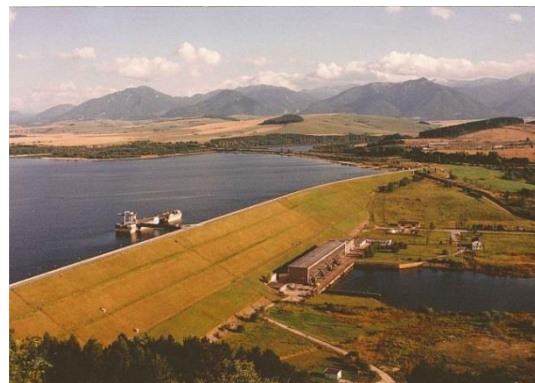
Laborec- je tiež riekou na východe Slovenska, na ktorej je postavená priehrada Zemplínska šírava. Laborec často spôsobuje veľké záplavy na východe Slovenska.

Vodstvo Slovenska tvoria okrem riek aj priehrady, jazerá a plesá.

Priehrady- stavajú sa na regulovanie vody v riekach, výrobu elektriny, alebo zavlažovanie (napr. Liptovská Mara, Zemplínska šírava)

Jazerá- vznikli poklesom pôdy, čím vznikla dolina, ktorá sa naplnila vodou. Niektoré jazerá vytvorili umelo ľudia.

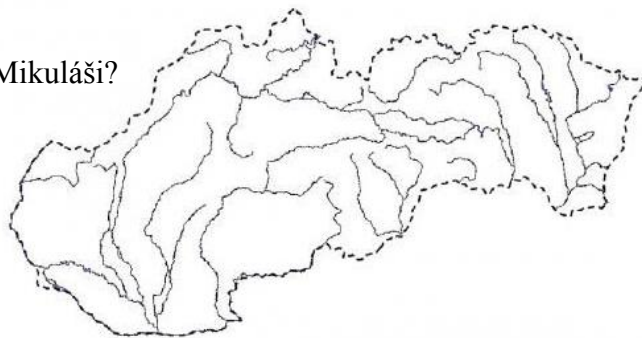
Plesá- sú to jazerá vysoko v horách, ktoré vznikli z priehlbiny po ľadovcoch (napr. Štrbské pleso).

VODSTVO SLOVENSKA

PRÁCA S MAPOU

1. Na ktorej rieke je vybudované Vodné dielo Gabčíkovo? _____
2. Z akej krajiny k nám priteká Dunaj? _____
3. Aká rieka sa vlieva do Dunaja pri Bratislave? _____
4. Ktorá slovenská rieka je najdlhšia? _____
5. Pri akom meste sa do Dunaja vlieva rieka Váh? _____
6. Napíš, cez ktoré mestá preteká rieka Váh: _____
7. Skús rieku Váh zvýrazniť modrou ceruzkou.
8. Ktorá priehrada sa nachádza pri Liptovskom Mikuláši?
_____
9. Na akej rieke je vybudovaná?
_____
10. Ktoré rieky pramenia pod Kráľovou hoľou?
_____
11. Ktorá rieka preteká cez Banskú Bystricu? _____
12. Ktorá rieka preteká cez Košice? _____
13. Ako sa volá priehrada neďaleko Košíc? _____
14. Ako sa volá vodná nádrž pri Michalovciach? _____
15. Ktorá rieka tvorí časť hranice Slovenska s Maďarskom? _____
16. Do ktorej rieky sa vlieva? _____
17. Ktorá rieka preteká cez mesto Humenné? _____
18. Na ktorej rieke je vybudovaná vodná nádrž Domaša? _____
19. Ktorá priehrada sa nachádza pri Námestove? _____

20. Skús nájsť rieku, ktorá má rovnaký názov ako mesto, cez ktoré preteká: _____

5.PRAKTICKÁ AKTIVITA

Meno:

trieda:

dátum:

VÝCHODNÁ OBLASŤ KOŠICE

„Na košickej turni dva holúbky sedia,
ľudia im závidia, že sa radi vidia.“

♪ Pieseň je o láske, ale Košiciam sa hovorí "ocel'ové srdce Slovenska". Prednosti Košíc (poloha, história, obyvateľstvo, priemysel) sú zárukou, že mesto malo a má stále veľký význam.

♪ Podľa učebnice zemepisu vyplň základné údaje o tomto druhom najväčšom slovenskom veľkomeste:

a) prírodné podmienky

b) historické fakty

rieky -

1.

podnebie -

2.

pohoria v okolí -

3.

kotlina -

4.

5.

c) súčasná hospodárska úroveň

v doprave

v priemysle

1.

1.

6.

2.

2.

7.

3.

3.

8.

4.

4.

9.

5.

10.

d) kultúra a školstvo

e) obyvateľstvo

1.

4.

1.

2.

5.

2.

3.

6.

3.

- ♪ Vieš, že slávny Dóm Svätej Alžbety bol zrenovaný do roku 2000 a doteraz má napr. pozlátené niektoré časti strechy ?
- ♪ Vieš, že U.S.STEEL je najväčší zamestnávateľ, najväčší vývozca, najväčší výrobca železa a železiarskych výrobkov u nás aj v strednej Európe?
- ♪ Aké výrobky železiarske a oceliarske vyrábajú košické podniky ? Napíš.
- ♪ Urob náčrt polohy mesta Košíc (pomocou okolitých pohorí, riek)
- ♪ Vyznač rôznymi farbami do náčrtu:
  - a) dopravné smery
  - b) dopíš k nim v skratke prepravu surovín do U.S.STEEL
- ♪ Pouvažuj o ekologických problémoch Košíc: (podľa atlasu, str.12).
- ♪ Nájdi obrázky Košíc a nalep si ich sem, alebo skús nakresliť zaujímavosti Košíc.

6. PRAKTICKÁ AKTIVITA

Meno:	trieda:	dátum:
-------	---------	--------

VÝCHODNÁ OBLASŤ VÝCHODOSLOVENSKÁ NÍŽINA (ďalej VN)

1. Doplň. Všetky nížiny Slovenska sa delia na a)..... b).....
2. K akému prírodnému celku patrí VN ? Doplň......
3. Podčiarkni tie možnosti, ktoré podmienili vznik VN (preštuduj v uč.Z8, str. 12-13, časť Kotliny a str. 16, časť Panónska panva)
  - a) poklesom krýh
  - b) činnosťou riek
  - e) činnosťou človeka

c) činnosťou vetra

d) činnosťou jazier a morí

f) činnosťou ľadovca

4. K akému úmoriu patrí oblasť VN ? Doplň..... (uč. Z8, str. 24, na okraji).

5. Urob náčrt riečnej siete VN (pomôž si atlasom alebo mapkou v uč. Z8, str. 98-99).

náčrt:

Na Slovensku nemá nik,
taký pekný vejárik.

Zemplín ?

Vieš, že táto oblasť sa volá

s Maďarskom ?

Vieš, že Zemplínske vrchy
pokračujú za hranicami

Zemplínska šírava ?

Vieš, na čo slúži

Tokajská oblasť ?

Vieš, čomu sa hovorí

6. Doplň prírodné podmienky VN:

pôdy:

podnebie:

vegetácia:

nerastné bohatstvo:

7. Vieš, že ....

... Vojany sú najväčšou tepelnou elektrárnou na Slovensku ?

... Bukóza vo Vranove nad Topľou spracúva len tvrdé drevo ?

... Tokajské víno patrí medzi svetové značky ?

... Zemplínskej šírave sa hovorí „východoslovenské more“ ?

... obec Vyšné Nemecké nie je na hranici s Nemeckom ?

... v Trebišove je čokoládovňa ?

... vo Vojanoch sa spaľuje ruská ropa, ukrajinský antracit, slovenaft'acky mazut ?

8. Ako človek využíva **prírodné podmienky** tejto oblasti ?

pôda

nerastné bohatstvo

lesy

poloha

voda

9. Sídla. Doplň hospodársky význam sídiel.

Michalovce
Strážske
Vojany
Vranov nad Topľou
Sobrance
Sečovce
Veľké Kapušany
Trebišov
Kráľovský Chlmec
Vyšné Nemecké
Čierna nad Tisou

10. Rozlúsneš sídla v týchto prešmyčkách ?

BITVOREŠ SRSTÁKEŽ CHALOMIVCE JANOVY ROBCE NAS VOČESEK

.....

7.PRAKTICKÁ AKTIVITA

Meno:

trieda:

dátum:

VÝCHODNÁ OBLASŤ HORNÁDSKA A POPRADSKÁ KOTLINA

- Podme doplňovať mestá, ktoré sú obdivované pre slávnú históriu, alebo zachovalú tradičnú ľudovú kultúru.

Stredoveká mestská pamiatková rezervácia, drevený oltár od majstra Pavla.

.....(A)

Najväčší stredoveký hrad v strednej Európe, sídlo biskupstva v Spišskej Kapitule, mestská pamiatková rezervácia, (hrada a kapitula sú chránené pamiatky UNESCO)

.....(B)

Odliatok lebky neandertálskeho človeka staršej doby kamennej

.....(C)

Založené podnikateľom Baťom.

.....(D)

Pôvodné stredisko Popradskej kotliny, mestská pamiatková rezervácia

.....(E)

Mestská pamiatková rezervácia

.....(F)

Mestská pamiatková rezervácia

.....(G)

- Niektoré sídla od A - G patria Hornádskej, niektoré Popradskej kotline. Obidve kotliny sa historicky označujú pojmom Spiš. Spitz v nemčine znamená končistý, ostrý. Vieš prečo je to zaujímavé ? Lebo novoprišli Nemci rúbali stromy do špica.

Do náčrtu doplň názvy riek, kotlín, pohorí, národných parkov (použi farby), hlavé európske rozvodie, sídla:

➤ Podľa mapy urči hlavné dopravné ťahy, ktoré prechádzajú Popradskou a Hornádkou kotlinou:

Kotliny patria podľa stupňa (nadmorskej výšky dna kotliny) k ..... (doplň podľa PL č 7).

➤ Čo je podľa teba základom pre rozvoj hospodárskej činnosti človeka v tejto oblasti ?

	Prírodné podmienky	Hospodárska činnosť
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

➤ Sídla. Doplň hospodársky význam uvedených sídiel.

Sídlo	kotl	Význam
Levoča		
Spišská Nová Ves		
Krompachy		
Gelnica		
Rudňany		
Smolník		
Kežmarok		
Spišská Belá		
Poprad		
Svit		
Štrba		

➤ Prečo sa nazýva ozubnicová lanovka zubačková ? Odkiaľ kam vedie ?

8. PRAKTICKÁ AKTIVITA

Meno:

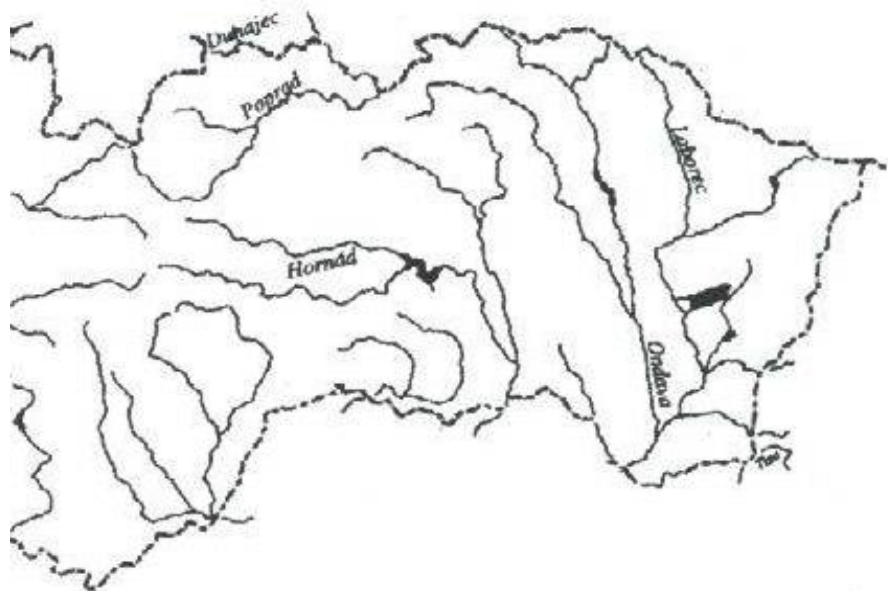
trieda:

dátum:

VÝCHODNÁ OBLASŤ KARPATY

1. Karpaty na území Slovenska delíme na Východné a Západné. Na Východnom Slovensku ležia pohoria ..... Karpát, a niektoré pohoria ..... Karpát. Doplň.

2. Hranicu so severným susedom ..... republikou, tvorí pohorie .....
(pozri atlas, názov pohoria z poľskej strany našej hranice a doplň). Z neho vybiehajú juhovýchodným smerom 3 pohoria.
Doplň do náčrtu ich názvy.

3. Doplň ďalšie hraničné pohoria východnej oblasti Slovenska s Poľskom .....

Doplň do predchádzajúceho náčrtu názvy ich hlavných hrebeňov.

Do akých nadmorských výšok siahajú maximálne ich vrcholy? Doplň .....

4. Západné hranice Východnej oblasti Slovenska prebiehajú od Pienin cez pohoria (doplň):

5. Sopečné pohoria vo východnej oblasti .....
nedosahujú vyššiu

nadmorskú výšku ako 1100 m.n.m. Všimni si v atlase vzťah medzi nimi a napíš ho.

6. Čo je to ? andezit , láva, opál, hradené jazero, prielom rieky, plť, národný park

7. Pohorie Tatry sa delí na Západné (časť patrí k Severnej oblasti SR) a Východné. Východné Tatry sa ďalej

delia na Vysoké Tatry a Belianske Tatry. Tatranský národný park vznikol 1949 ako prvý na Slovensku.

8. Zhodnot' prírodné podmienky tejto oblasti:

podnebie:

pramenná oblasť riek:

pôda:

vegetácia:

živočíšstvo:

minerálne pramene:

nerastné bohatstvo:

9. Ako človek využíva prírodné bohatstvo tejto oblasti ?

lesy

prírodné krásy

nerastné bohatstvo

poloha

pôda

10. Sídla. Doplň hospodársky význam sídiel:

Bardejovské Kúpele
Vyšné Ružbachy
Cígeľka
Zlatá Baňa
Bardejov
Svidník

Stropkov
Snina
Medzilaborce
Humenné
Stará Ľubovňa
Vysoké Tatry
(Podbanské, Štrbské pleso, Starý Smokovec, Tatranská Lomnica, Tatranská Kotlina)
Ždiar
Podolíne

PRAKTICKÁ AKTIVITA

Meno:	dátum:	trieda:
-------	--------	---------

V Ý C H O D N Á O B L A S Ť

¶ Podľa hodnotenia v učebnici (str.63, tabuľky) doplň poradie oblastí Slovenska (podľa počtu obyvateľov a rozlohy).

1.	3.
2.	4.

* Východné Slovensko je pre väčšinu z nás asi najmenej známou oblasťou - ale predsa len o nej niečo vieme. Podčiarkni tebe známe pojmy.

a) U.S.STEEL	m) Domaša
b) Morské oko	n) Herľany
c) Čierna nad Tisou	o) Cígelka
d) Zemplínska šírava	p) Šariš
e) Ander	r) hutoric
f) Rusíni	s) Zemplín
g) Pieniny	t) Bardejov
h) Vyšné Ružbachy	u) Bodrog
i) Košice	v) Dukla
j) soľ	z) cirkev
k) Vojany	x) Ukrajina, Poľsko, Maďarsko
l) Nemci, Rusíni, Ukrajinci, Maďari, Rómovia	

§ Východnú oblasť delíme na zemepise na 5 menších oblastí. Doplň.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Východná oblasť zahŕňa dva kraje Slovenska: 1. 2.

(Na základe mapky v uč.Z8, str.98 a atlasu určí pohoria, nížiny, kotliny, ktoré tvoria túto oblasť:

pohoria a kotliny: Východné Karpaty

Západné Karpaty

nížiny:

Podčiarkni tie z nich, ktoré tvoria hranicu medzi Východnou, Severnou a Južnou oblasťou Slovenska.

| Pokús sa vysvetliť význam vety: Cudze kraje chvalíme, doma še trimajme.

1 Nájd a vypíš podľa mapky v uč. Z8, str.198 všetky miesta, ktoré sú súčasťou rozvinutého cestovného ruchu vo Východnej oblasti:

1 Urob si prehľad národných parkov a ich rozmiestnenie podľa oblastí Slovenska. Použi zoznam NP v uč. Z8, str. 33 na okraji, mapku Oblasti Slovenska na zadnej obálke uč. Z8 – umiestnenie NP, alebo mapky jednotlivých oblastí Slovenska na str.68, 80, 88 a 98.

Národný park	Z O	S O SS	J O SS	V O

(Vypíš názvy riek, ktorými odteká z Východnej oblasti Slovenska riečna voda z nášho územia:

9.PRAKTICKÁ AKTIVITA

Meno:	Dátum:	Trieda:
-------	--------	---------

V Ý C H O D N Á O B L A S Ť K O Š I C K Á A R O Ž Ň A V S K Á K O T L I N A

1. Košická kotlina (KK) je obklopená pohoriami a) Západných b) Východných Karpát. Podčiarkni.

2. Najnižšiu časť KK tvorí jej ..... časť. Doplň.

3. Doplň prírodné podmienky KK, ktoré sú veľmi pozoruhodné a majú vplyv na rozvoj

Torysa, Hornád a Bodva spali,
.....výroby.
keď Košice kotline meno dali.
rieky:

kb1A

pôdy:

vegetácia:

živočíšstvo:

nerastné bohatstvo:

podnebie:

4. Doplň, ako človek využíva prírodné podmienky Košickej kotliny?

pôda

rieky

lesy

nerastné
bohatstvo

poloha

5. Sídla Košickej kotliny. Doplň ich hospodársky význam.

PREŠOV
SABINOV
VEĽKÝ ŠARIŠ
LIPANY
ŠARIŠSKÉ MICHALANY
TURŇA NAD BODVOU
MEDZEV
MOLDAVA NAD BODVOU

6. Ktoré mesto je centrom Šariša ? ..... Je v ňom centrum ukrajinskej kultúry a pravoslávnej cirkvi.

7. Čo to je hámorníctvo ? Vysvetli.

8. Doplň správne slovo k písmenám v riadkoch 1 – 9 podľa textu za (1) – (9).

1   R
Slovenského (1)

Rožňavská kotlina leží v objatí hôr

2   O
nerast (9) vytvára jaskyňu (2)
3   Ž
okolí sa nachádzajú veľké lomy
4   Ň
5   A
(4) – staré banícke
6   V
musí dovážať z Ukrajiny.
7   S
sídlo (6). Prítlačivosť
8   K
kaštieľ a zámok v (7).
9   Á

a Slovenského (8). Hlavný
- dnes sanatórium. V jej
tohto nerastu.
Najdôležitejším sídlom kotliny je
mesto s ťažbou (3). Dnes sa už
Na sútoku (5) a Štítnika je ďalšie
krasovej oblasti dotvára Betliarsky

10.MOJA OBEC PROJEKT

1. Pozorne si preštuduj mapu Slovenska, na ktorej sú vyznačené kraje Slovenska. Využi svoje vedomosti, mapu, encyklopédiu alebo stránku na internete : <http://www.obce.info/?pl=obcesk> a **vyznač na mape okres, do ktorého je zaradená Tvoja obec a približne i polohu svojej obce.**
2. **Vymenuj všetky obce, ktoré sú zaradené do Tvojho okresu!** Správne riešenie je na rovnakej webovej stránke.
3. Napíš, koľko krajov je na Slovensku !
4. Pozri si stránku : <http://www.e-obce.sk/okres/61.html>

Na tejto webovej stránke nájdeš erby obcí Slovenska, **vyhľadaj erb svojho krajského, okresného mesta a svojej obce !**

5. Opäť využi všetky informácie a skús doplniť tabuľku, ktorá bude obsahovať základné štatistické údaje o Tvojej obci!

Presné označenie obce:	
Okres :	
Kraj:	
Webová stránka obce	
PŠČ obce	
Rozloha :	
Počet obyvateľov:	
Prvý písomný údaj o obci :	
Erb, stručný popis :	

6. K erbom priradiť názvy krajských miest Slovenska !

